

Chapter elnökök visszaemlékezései az alapítás után 20 évvel

List of chairpersons of HS

Year	Chairman	Deputy chair	Secretary	Treasurer
1987-1989	T. Vámos	T. Roska	-	-
1990-1991	G. Bán	T. Roska	J. Bitó	-
1991-1993	T. Roska	L. P. Timár	L. P. Timár	-
1994-1998	P. Arató	J. Bitó	G. Péceli	I. Rudas
1998-2000	I. Fodor	G. Péceli	P. Szolgay	G. Zeisler
2001-2002	G. Péceli	Í. Kerekes	Gy. Román	A. Szakál
2003-2004	Í. Kerekes	P. Szolgay	I. Krómer	P. Kádár
2005-2008	I. Krómer	I. Rudas	P. Kádár	A. Szakál
2009	Í. Rudas	P. Kádár	I. Vajda	G. Szederkényi

Vámos Tibor

A magyar IEEE tagság olyan része volt az amerikai "fellazítási" politikának, amely kétoldali szándékokkal találkozott, mint a nemek közötti kölcsönös, de nem azonos vonzalmak sikere. Az amerikai politika ekkor már a mindenáron való konfrontálási szenvedélyekkel szemben a sokkal sikeresebb detente játékot üzte, nálunk viszont az ország egyre nagyobb része, köztük már a politikai vezetőréteg egy kisebb hányada is nagyon vágyott egy finom fellazulásra, persze még majdnem hasonló illúziókkal, mint amik második világháború végét jellemezték negyven évvel azelőtt. A szovjet szorítás párhuzamosan enyhült az ottani hatalmi és nézetvilágbeli hullámokkal, az itteni főnökségek ezt némi késéssel és talán kevésbé barbár módszerekkel, de viszonylag hűen követték. Így alakultak az információs, új rendszertechnikai világokban először a paritásos szervezetek, mint a Nemzetközi Automatizálási Szövetség (az IFAC), a Nemzetközi Rendszeranalízis Intézet (IIASA), amiknek résztvevője voltam, sőt az IFAC-ak különböző vezető tisztségek után 1981-84 között az elnöke is. Ezekben a minőségekben lehetett 1987-ben életre segíteni a keleti politikiában ekkor már igen aktív IEEE magyarországi alakulását, többen már tagok voltak, olyanok akiknek főleg külföldről támogatták a tagsági díjfizetését, én pedig 1986-tól Fellow. Az IEEE folyóiratai, információs forrásai konferenciái a mai napig is szakmai mértékadóink, különös rang azokban szerzőként, bírálóként és szerkesztőként szerepelni. Azóta mind a Potomac-on, mind a Dunán sok víz lefolyt, erről a későbbi vízpartiak mesélhetnek.

2009. 10.31.

Bán Gábor

Az IEEE HS második elnöke voltam, 1990-93-ig. A Hungary Section vezetőségének tagjai Roska Tamás, Arató Péter, Bitó János és Frigyes István voltak.

A HS Vámos Tibor elnökségével működő első vezetősége kialakította a vezetés munkastílusát, megteremtette az alapvető kapcsolatokat az IEEE vezetőségével, valamint a Region 8-en belül. A második három évben az alábbi feladatokat tűztük ki a vezetőség számára:

1. Az IEEE HS taglétszámának növelése, a Senior member fokozat népszerűsítése.
2. A hazai szakmai egyesületek és az IEEE közötti kapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása egyes feladatok (pl. konferencia szervezés) közös vállalása útján.
3. Nemzetközi meetingek, konferenciák Magyarországra hozása annak érdekében, hogy a hazai szakterület tekintélyét növeljük, publikációs lehetőséget teremtsünk a hazai szakemberek számára, tartalmat adjunk az IEEE tagságnak és elősegítsük a hazai tagok nemzetközi kapcsolatainak fejlesztését. Az ilyen tevékenység alkalmat teremt a fiatal szakembereknek a szervezetekbe való bevonására, mert rámutat az IEEE tagság több jelentős előnyére.

Az 1. feladatot illetően elsősorban a villamos energetika területén működő, színvonalas szakembereknek az IEEE –be való bevonását tartottam fontosnak, mert ez a szakterület elég kis arányban volt képviselve az IEEE HS-ben. Ebben az időben még problémát jelentett a forint dollárrá való konvertálása, ami elsősorban a tagdíj fizetésben játszott szerepet. A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Intéző Bizottságával tartott megbeszélés eredményeként az Egyesület vállalta a 12 MEE tag IEEE tagdíjának konvertálását, sőt a későbbiekben a forintösszeg befizetését is. Ez a gesztus a villamos energetika területén jelentősen megnövelte az IEEE iránti érdeklődést. Hasonló módokon más szakterületeken is sikerült tagokat toborozni, aminek következtében az IEEE HS második három éves szakaszában jelentősen növekedett a taglétszám.

Szintén az 1.feladat teljesítésének érdekében felhívtam a Region 8 vezetőségének figyelmét arra a körülményre, hogy az un. vasfüggöny mögötti országok közül egyesekben igen színvonalas hazai szakmai szervezetek működtek, például Magyarországon is. Ugyanakkor ezen országok szakemberei politikai, valamint pénzügyi okok miatt nem lehettek az IEEE tagjai. Erre hivatkozva javasoltam, hogy a Life Member-ré való minősítésnél – valamilyen 1-nél kisebb szorzóval – vegyék tekintetbe a nemzeti szakmai szervezetben eltöltött tagság idejét is. Ettől azt reméltem, hogy idősebb, színvonalas szakembereinknek lehetősége lesz tagdíjfizetési követelmény nélkül az IEEE tagjává válni, illetve jelentős kedvezményrel IEEE konferencián részt venni. Mintegy két évig fontolgatták az IEEE megfelelő bizottságai a fenti javaslatot, végül azonban nem fogadták el arra hivatkozva, hogy nehéz lenne az egyes országok szakmai szervezeteit, illetve ezek tagjait színvonalukat illetően minősíteni, és ez az engedmény olyan precedenst teremtenne, ami az IEEE bevételeinek jelentős csökkenését eredményezné. Tudomást szereztünk azonban arról, hogy pl. Oroszország területén az IEEE a tagdíjfizetés területén komoly engedményeket tett.

A 2. és 3. feladat területén jelentős eredményeket értünk el. Basil Papadias-sal az Athéni és Roland Erikssonnal, a Stockholmi műszaki egyetem professzoraival elhatároztuk, hogy az IEEE égisze alatt (technical sponsorship) kétévenként a villamos energetika tárgykörére kiterjedő, PowerTech elnevezésű konferenciát szervezünk. Ezt azért tartottuk szükségesnek, mert az IEEE Power

Engineering Society központi rendezvényei: a Summer Power Meeting, a Winter Power Meeting és a General Meeting, amelyeket mindig Amerikában tartottak 4-5000 fős részvétellel, főleg célkitűzésekről és eredményekről számoltak be, az előadások szövegét, ábráit általában nem lehetett megkapni. Hasznosabbnak látszott az európai, kisebb létszámú és a problémák részletesebb tárgyalására lehetőséget adó, európai forma.

Az első PowerTech konferencia Athénben került megszervezésre, 1993-ban, kb. 500 fős részvétellel. A konferencia nagy sikerének tudható be, hogy az 1995-ben Stockholmban tartott konferencia mintegy 800 résztvevővel zajlott le. Az 1997 évi konferenciát Budapesten terveztük megtartani. Tekintve, hogy ezen időszakban a PES központi meetingjein a részvétel erősen lecsökkent, a PES vezetősége elhatározta, hogy 1997-ben a Summer Power Meetinget első ízben Európában, esetleg Budapesten tartják meg. A Meeting Committee megbízott tagjával Budapesten tárgyaltunk a BME rektorhelyettesével, a MTA osztályelnökével, a MEE elnökével, akik támogatták a budapesti megszervezés gondolatát. Néhány hét múlva értesítettek, hogy a Meeting Committee jóváhagyta az 1997 évi Summer Power Meeting budapesti megszervezését. Egy hónap múlva azonban újra tárgyalták a kérdést, mert a határozatot megóvták és ekkor a választás Berlinre esett. Ez a határozat némi

megkönnyebbülést váltott ki a HS vezetésében, mert a 4-5000 résztvevőjű Summer Power Meeting budapesti megszervezése túlságosan nagy feladatot jelentett volna. A Budapest PowerTech konferencia 1999-ben került megrendezésre, mintegy 500 résztvevővel. Az előkészítő munkában, valamint a konferencia alatt számos hazai szakember, doktorandusz vett részt, illetve számos hazai előadás hangzott el. Részt vettek és előadást tartottak a konferencián Záborszky János, Karády György, Sebő István és Endrényi János, az USA-ban, illetve Kanadában élő, magyar származású professzorok.

A konferencia beváltotta a hozzá fűzött reményeket: növelte a hazai villamos energetika, illetve a HS nemzetközi tekintélyét, a hazai IEEE tagok aktivitását. A szervezés során megalakult a Power Engineering Chapter a HS keretében, a chapter jelenleg is eredményesen működik. Nem elhanyagolható eredményt jelentett az, hogy a konferencia gazdasági eredménnyel járt: a Chapter némi tőkére tett szert, amelyből többek között doktori konferenciák megszervezését támogatjuk.

A PowerTech konferenciákat a Steering Committee – amelynek 2009-ig magam is tagja voltam, jelenleg tiszteletbeli tagja vagyok – irányításával továbbra is megtartják: a budapestit követően 2001-ben Portóban, 2003-ban Bolognában, 2005-ben Szent-Péterváron, 2007-ben Lausanne-ban, 2009-ben Bukarestben került megtartásra a PowerTech Conference.

A 3.feladatcsoport keretében javasoltam a Region 8 PE chaptereinek egy folyóirat kiadásának megszervezését IEEE Power Engineering Europe címmel. A terv szerint a folyóiratban megjelenő cikkek elsősorban európai szerzőktől származnának, a publikációk bírálatát, a szerkesztést szintén az európai szekciók végeznék. A javaslatot általános tetszéssel fogadták, különösképpen lelkes volt a Germany Section. A javaslat több évig tartó tárgyalása során az IEEE folyóiratokkal foglalkozó szervei részéről a szerkesztést és a kiadást illetően olyan igények merültek fel, amelyeket igen nehéz lett volna teljesíteni, így a javaslat hamvába holt.

Bán Gábor

Arató Péter

Egy kis személyes visszaemlékezés

Az IEEE HS megalakulása egyet jelentett az ún. „embargós” időszak után a nemzetközi szakmai és publikációs vérkeringésbe való bekapcsolódási lehetőséggel. Az IEEE tagjának lenni már önmagában is szakmai elismertséget jelentett, a vezető tisztségekre való megválasztás pedig különösen nagy megtiszteltetés volt, különösen olyan elődök után, akiknek döntő szerepük volt a „Magyar Szekció” létrehozásában.

A jelölésem és az elnökké történt megválasztásom a nagy megtiszteltetés mellett aggodalmat is okozott számomra az elnöki tisztséggel együtt járó elég gyakorinak tűnő külföldi utazások miatt. Egyrészt az akkori nagy, többnyire órarendhez kötött elfoglaltságom, másrészt az utazásokkal kapcsolatos egyébként is meglévő nehézségem okozta ezt az aggodalmamat. Nagy megnyugvást jelentett számomra, hogy Bitó János barátom alelnökként kérésemre elvállalta, hogy megosztja velem az utazási kötelezettségeket. Máig van lelkiismeret-furdalásom amiatt, hogy lényegében minden utazáson ő vett részt, továbbá a rendszeres külföldi értekezletekre, konferenciákra való felkészülésben is rá hárult a főszerep, pedig nyilvánvalóan ő sem bővelkedett szabadidőben.

Valószínűleg Bitó János barátom is jól emlékszik a Ted Hissey úr nevével fémjelzett korszakra. Ő volt aki csapatával az új rendszerváltó országokat járva hozzánk is eljutott, és az IEEE HS szervezésében többnapos tanfolyamot tartott arról, hogyan kell kisvállalkozást indítani és működtetni. A budapesti tartózkodása alatt többször beszélgettünk vele. Egyszer azt mondta: „Önöknél tarthatatlanok ezek a magas logikátlan adókulcsok és a cégalapítással kapcsolatos hosszú határidők, de éppen azért kell a felkészítő tanfolyam, mert ez egy-két éven belül gyökeresen meg fog változni” Ennek több mint 10 éve. Kíváncsi volnék, ma mit mondana Ted Hissey úr....

Fodor István:

Az IEEE HS* az ezredfordulón

1884 óta a világ legnagyobb villamosmérnöki szervezet az ezredfordulón, 335 ezer taggal, sokkal több volt, mint egy egyesület, több mint egy szokásos nemzetközi szervezet, mert ez maga az IEEE. Egy patinás, szakmai ágazatokat, minőséget meghatározó horizontálisan (36 szakmai ágazat) és vertikálisan (10 régió, 300 szekció), professzionálisan felépített, konzervatívnak tűnő „intézmény”. Az egyetemi, akadémiai világ villamos- és informatikai mérnöki és tudományos területeinek, valamint ezek tudásintenzív ipari területeinek szakembereit összegyűjtő, a szakmai fejlődést a legmagasabb szinten segítő, sokszor meghatározó szervezet. Nem véletlen, hogy a tagok közül 225 ezren az USA-ban aktívak.

Azok ellenére, hogy idehaza ennek az ágazatnak a huszadik század folyamán szinte minden időszakban kiváló szakemberei voltak, mégis csak a rendszerváltás közeledtével került sor az IEEE megjelenésére. Tradicionálisan az akadémiai világhoz állt és áll közelebb, így természetesnek tűnt, hogy a magyarországi szekció megszervezése és „tágulása” is egyetem közeli akció volt, bekerülve az európai 8. régióba. Közben a mátrix rendszerű IEEE szervezet szakmai ágazatai is szerveződtek, erősödtek.

A kilencvenes évek elején a felgyorsult világ, a technológia forradalma közelebb hozta egymáshoz az akadémiai (benne az egyetemekkel) világot és a tudásintenzív ipart. A kutatások, a technológiai fejlesztések és az alkalmazások területén a két csoport, - a „public és private” - együttműködése egyre intenzívebbé vált. Logikus igényként jelent meg, hogy ez a változás, ez a fejlődés tükröződjön a magyar IEEE szervezet tagságának összetételében is. Azaz, legyen jóval több ipari szakember a szervezet tagja. Ekkor kerülhettem én a képbe, mint az egyik legtöbb kutatást és fejlesztést folytató cég vezetője. Megértve, tisztelve a HS előző vezetőinek okos és önzetlen szándékát, elvállaltam a magyar szekció vezetését. Akkor is és utólag is azt éreztem, hogy a hazai Ericsson talán legintenzívebb irányítást igénylő időszakáról volt szó, de megpróbáltam a vezetéssel közösen megfogalmazott küldetést teljesíteni: elsősorban ipari tagokhoz közel vinni az IEEE-t. Sikertelenül valamennyi növekedést elérni, de viszonylag hamar éreztem, hogy legalább olyan fontosak az egyetemi hallgatók, mint a vállalatnál dolgozók. Megpróbáltuk egyetemeken is népszerűsíteni a szervezetet. Összességében elnökségemet és az abban az időszakban folytatott közös munkánkat a növekedés ellenére nem tudom olyan eredményesnek ítélni, mint amilyennek szerettem volna. Nem sikerült megtalálni azt a kulcsot, amit az ipari szereplők térségbeli elzárkózásának titkát megfejtette volna. Vannak tippjeim, ilyenek: a tagság presztízsének hiánya (a tengerentúl magát az IEEE tagságot is a névkártyákon szerepeltetik), a gazdaság és az IEEE ritmusának különbségét még nem sikerült áthidalni, vagy előfordulhat esetenként a tagdíj viszonylag magas szintje (ezért próbáltuk bevezetni a számlaadást, a foglalkoztató intézmény költségvállalásának biztosítására).

Igazán sajnálom, hogy a regnálásomat követően újra a vállalatomra kellett koncentrálnom, de számomra ez az ezredfordulóra kapott feladat, a közösség és maga az IEEE szervezetének kultúrája, a megbízatás örökre megtiszteltetés, élmény marad.

Talán azzal lehetne és kellene a nem amerikai szakmai világban az IEEE valóban létező értékeit népszerűsíteni, terjeszteni, ha megváltozna a jelenlegi, esetenkénti érzet és nem az lenne a látszat, hogy az IEEE-nek van szüksége tagokra, hanem a legkiválóbb mérnököknek van szüksége az IEEE-re.

2009. október

* Hungarian Section

Péceli Gábor

Visszaemlékezés

Az IEEE-HS munkájában a megalakulástól 2002 végéig vettem aktívabban részt. A kezdetekben Student-Branch Counsellor-ként az egyetemi ifjúság bevonása volt a fő feladatom. Szerepvállalásomat leginkább az motiválta, hogy fontosnak éreztem a nemzetközi szervezetek szerepének megismertetését a szakma hazai képviselői, és elsősorban a fiatalok körében. Önző módon fontosnak tartottam azt, is hogy az a szakmai közösség, az az egyetemi tanszék, ahol dolgozom, lássa értelmét az IEEE konferenciákon való részvételnek, és annak a kapcsolatrendszernek, amely ezek segítségével felépíthető.

Az IEEE-HS elnöki feladatait 2001-2002-ben láttam el Fodor Istvánt követően. Ebben az időszakban az általa megalapozott irányvonalat követtük, igyekeztünk rendszeres és következetes munkával az Egyesület szakmaiságát is hangsúlyozó programokat szervezni.

Az időszak számomra emlékezetes eseménye a 2002. április 20-21-én Budapesten megrendezett Region 8 Konferencia volt. A megrendezés lehetősége mindig nagy megtiszteltetés Egyesületünknek, de egyben nagy feladat is. Akkori elnökként – a sikeres megrendezés mellett - két momentum maradt emlékezetes. 2001. szeptember 11-ét követően az R8 egyes országait képviselő delegátusok vízumkérelme körül az átlagosnál nagyobb felhajtás volt: két tűz közé kerültem. Egyrészt a delegátusok hívogattak telefonon, hogy csináljak már valamit, hogy megkapják a vízumot, másrészt a Külügyminisztérium illetékesei tartottak előadásokat nekem, hogy mi minden – lényegében teljesíthetetlen - kell ahhoz, hogy az érintettek vízumot kapjanak. Végül a saját szövegem szerinti meghívólevelek elegendőnek bizonyultak, és a delegátusok rendben megjelentek. A másik, nem új, lényegében csak az előző időszak tapasztalatait megerősítő momentum volt, hogy az ilyenkor szokásos házigazdai vacsorameghívás szponzorálását nem tudtam maradéktalanul biztosítani, hiába ostromoltam a szakma nagyjait és nagyvállalatait. Végül a hiányt a közvetlen munkahelyem szponzori “felajánlásával” fedeztem.

Visszatekintve: úgy érzem, hogy közvetlen munkatársaim és saját magam számára nagyon jó lehetőség volt közreműködni egy nagy nemzetközi szervezet hazai képviselőjének munkájában, sok tapasztalatot szereztünk és hasznos kapcsolatokat építettünk. Fontosnak tartom hangsúlyozni, amiben sajnos sosem sikerült olyan eredményeket elérnem, amelyeket szerettem volna: szakmánk egyetemi ifjúsága és pályakezdői körében a nemzetközi tapasztalatszerzés alapvető és megkerülhetetlen.

Krómer István

Vannak nagyhagyományú nemzeti szakmai egyesületek és van néhány világegyesület. Bár szolgáltam korábban nemzeti és nemzetközi egyesületek vezetésében, mégis váratlanul ért a megtiszteltetés, hogy az IEEE magyar tagozata vezetésére felkértek. Minden, amit eddig egy kis résen, az IEEE Power Engineering Society perspektíváján keresztül láttam, most egyszerre sokoldalúságában mutatkozott be. Járatlanságomat azzal igyekszem kompenzálni, hogy megnyugtattam magamat és környezetemet is, hogy nálunk chaptereiben él az IEEE és ez a létezési mód mindannyiunk nagy megelégedésére jól működik. Természetesen nem elszakadva gyökereimtől személyemben hordoztam a nemzeti és a nagy nemzetközi egyesületek érdekeinek konfliktusát, ami elődeimnek is okozott némi fejfájást és sajnálatomra a helyzet idővel sem javult.

Az IEEE vitathatatlan erősségei egyébként nem is a nemzeti egyesületekkel való együttműködésben, hanem a közel négyszázezer önkéntes, céltudatos, szakmai elkötelezettségéből származó közös erőfeszítéseiben öltenek testet. Egy ilyen méretű önkéntes összefogás természetesen csak a tagság iránti folyamatos és érzékeny figyelemmel, az akciók részletes tervezésével és a körülményekhez igazított szabályzással lehetséges.

A tagozatok háromévenként megszervezett világkongresszusa méreteiben is lenyűgöző képet ad az IEEE nagyságáról, sokszínűségéről. A néhány együtt töltött nap alatt érzi igazán az ember a páratlanul sikeres működés alapjául szolgáló energiák forrását.

Működésem egyik legfontosabb tanulsága, hogy növeljük az IEEE láthatóságát annak érdekében, hogy minél több hazai kollégánk kerülhessen közelebb ahhoz a kiváló lehetőséghez, hogy aktív tagja legyen a világ legnagyobb szakmai egyesületének.